

ΑΝΟΙΧΤΟ αφήνει το θέμα της υπαγωγής των νέων ομολόγων στο βρετανικό δίκαιο ο Γκίκας Χαρδούβελης, επικεφαλής του οικονομικού γραφείου του πρωθυπουργού Λουκά Παπαδήμου. Ο Γκ. Χαρδούβελης δηλώνει αισιόδοξος για την πορεία των διαπραγματεύσεων του PSI, επισημαίνοντας

ότι «θα είναι μια κοινή απόφαση, όχι μία αποκλειστικά ελληνική απόφαση». Παράλληλα, προειδοποιεί πως οι απαιτήσεις των εταίρων μας αναμένονται πολλές και πως, για να κλείσει το PSI, πρέπει να δοθεί το «πράσινο φως» από την τρόικα ότι οι απαιτήσεις τηρούνται.

Στον **ΒΑΣΙΛΗ ΣΚΟΥΡΗ**
v.skouris@realnews.gr

■ Πώς προκարούν οι διαπραγματεύσεις για το PSI; Είστε αισιόδοξος;

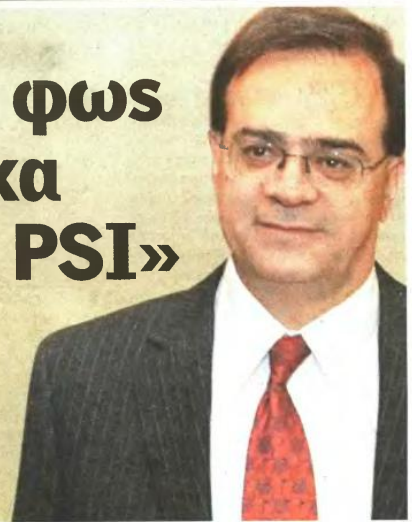
Βρισκόμαστε σε μια κρίσιμη κομμή της σύγχρονης οικονομικής μας ιστορίας. Η ύφεση, που κρατά για τέσσερα χρόνια, αναμένεται να συνεχιστεί και το 2012. Δεν ζούμε μια παρήνευση. Ζούμε την αλλαγή σε μια νέα εποχή. Ή φτάνουμε τη χώρα μας ή την αφήνουμε και βυθίζεται σε κατάσταση μαρσαμού διαρκείας. Η εμμονή μας να παραμεινουμε στην ευρωζώνη πηγάει από την αγωνία μας τα παιδιά μας να μη γίνουν μετανάστες και εμείς να έχουμε αξιοπρεπή γηραιά. Για να το πετύχουμε, όμως, δεν μπορούμε να λειτουργούμε με τους όρους του χθες. Πρέπει να αλλάξουμε νοοτροπία και να δουλέψουμε σκληρά.

Πιο συγκεκριμένα, οι διαπραγματεύσεις συνεχίζονται και είμαι αισιόδοξος ότι το θέμα θα κλείσει ικανοποιητικά για τη χώρα μας. Μάλιστα, η πρόσφατη παροχή ρευστότητας από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ομαλοποιεί την ευρωπαϊκή αγορά ομολόγων και δίνει ανάσα στις ευρωπαϊκές οικονομίες ενώ η πτώση των spreads των υπολοίπων χωρών βοηθά προς την κατεύθυνση μιας καλής έκβασης.

Γκίκας Χαρδούβελης Επικεφαλής του οικονομικού γραφείου του πρωθυπουργού

«Με πράσινο φως από την τρόικα θα κηλείσει το PSI»

Ανοιχτό αφήνει το θέμα της υπαγωγής των νέων ομολόγων στο βρετανικό δίκαιο και δηλώνει αισιόδοξος για την πορεία των διαπραγματεύσεων

«Υπάρχουν και νέοι αγοραστές, που επένδυσαν με υψηλό κίνδυνο. Θα κερδίσουν σημαντικά ποσά αν η Ελλάδα ορθοποδήσει»

■ Ποιοι είναι οι διαπραγματευόμενοι;

Στη διαπραγμάτευση υπάρχουν δύο πλευρές. Η μία είναι αυτή των δανειστών του ελληνικού Δημοσίου, δηλαδή τράπεζες και άλλοι χρηματοοικονομικοί οργανισμοί, όπως αμερικανικά κεφάλαια υψηλού κινδύνου, ασφαλιστικές εταιρείες, συνταξοδοτικά ταμεία, ιδιώτες επενδυτές και άλλοι. Όλοι αυτοί οι δανειστές μας κατέχουν σήμερα ομόλογα του ελληνικού Δημοσίου. Οι περισσότεροι τα αγόρασαν στο παρελθόν, πριν από την υποβάθμιση της χώρας μας από τους αξιολογικούς οίκους, όταν το ομόλογο ήταν υψηλής ποιότητας. Τότε δεν ήταν τοξικά και η τιμή τους ήταν υψηλή. Σήμερα η τιμή των ομολόγων έχει πέσει δραματικά και οι παλιοί αγοραστές θα υποστούν σημαντικές απώλειες αν τα πουλήσουν στην ελεύθερη αγορά. Υπάρχουν όμως

και νέοι αγοραστές αυτοί που αγόρασαν τα ομόλογα τους τελευταίους μήνες σε τιμή ευκαιρίας, κυρίως από τράπεζες του εξωτερικού - που θέλησαν να αποδεχτούν την απώλεια στα λογιστικά τους βιβλία. Αυτοί οι νέοι αγοραστές επένδυσαν αποδεχόμενοι υψηλό κίνδυνο. Μπορεί και να κερδίσουν σημαντικά ποσά αν η Ελλάδα καταφέρει να ορθοποδήσει στο μέλλον.

Η άλλη πλευρά στη διαπραγμάτευση είναι το ελληνικό Δημόσιο. Καταφέραμε να μην απομονωθούμε στη διαπραγμάτευση και αυτό είναι πολύ σημαντικό. Την τελική ευθύνη για τα χαρακτηριστικά της ανταλλαγής των παλαιών ομολόγων με νέα ομόλογα θα την έχουν τα όργανα και οι θεσμοί της Ε.Ε., δηλαδή οι χώρες της ευρωζώνης μαζί με την ΕΚΤ και το ΔΝΤ. Θα είναι μια κοινή απόφαση, όχι μια αποκλειστικά ελληνική απόφαση.

■ Η υπαγωγή των νέων ομολόγων στο βρετανικό δίκαιο παραμένει ανοικτό θέμα;

Όλα τα θέματα είναι ανοικτά και δεν μπορούμε να υπεισέλθω σε λεπτομέρειες.

■ Τι οφέλη αναμένει η χώρα σε περίπτωση που το PSI ολοκληρωθεί επιτυχώς και σύμ-

φωνα με τις προσδοκίες μας;

Η χώρα ωφελείται τόσο από τη μείωση του χρέους της όσο από τη διευκόλυνση αποπληρωμής του υπόλοιπου χρέους. Στην περίπτωση της πλήρους συμμετοχής των δανειστών στην υπό διαπραγμάτευση ανταλλαγή, διαγράφονται περίπου 100 δισ. ευρώ χρέους. Αυτό σημαίνει υποχρεώσεις για πληρωμή λιγότερων τόκων στο μέλλον από το ελληνικό Δημόσιο και συνεπώς μεγαλύτερη ευκολία στη διαχείριση των μελλοντικών προϋπολογισμών από το Γενικό Λογιστήριο. Επιπλέον, μελλοντικές, οι χώρες στην ευρωζώνη θα πρέπει να μειώνουν ετησίως το χρέος τους κατά 1/20 της απόστασης που το χωρίζει από το μέγεθος του 60% του ΑΕΠ. Έτσι, η σημερινή μείωση του χρέους μας κατά περίπου 100 δισ. ευρώ ή 45% με 50% του ΑΕΠ μειώνει σημαντικά και τις μελλοντικές ετήσιες επίσημες απαιτήσεις της ευρωζώνης για σφίξιμο του Προϋπολογισμού (κατά περίπου 2 μονάδες του ΑΕΠ).

Η επιτυχής ολοκλήρωση του PSI δεν είναι ένα απλό τεχνικό ζήτημα τύπου «ψεκάστε - σκουπίστε - τελειώσατε». Δεν εξαρτάται μόνον από τους τεχνικούς όρους της διαπραγμάτευσης. Η ολοκλήρωσή του συνεπάγεται ότι οι υπόλοιπες χώρες της ευρωζώνης θα προθυμοποιηθούν τον Φεβρουάριο να δανείσουν την Ελλάδα ένα ιλιγγιώδες ποσό, 30 δισ. ευρώ, για τη στήριξη της ίδιας της ανταλλαγής παλαιών με νέα ομόλογα, επιπλέον 30 δισ. ευρώ για την επανακεφαλαιοποίηση των

ελληνικών τραπεζών, οι οποίες θα υποστούν όμοια ζημία από το ίδιο το PSI, συν τα ποσά που απαιτούνται από τη λήξη ομολόγων τον Μάρτιο και το γεγονός ότι συνεχίζουμε να έχουμε ελλείμματα. Είναι πολλά τα χρήματα που πρέπει να μας δανείσουν οι εταίροι μας. Κατά συνέπεια, αναμένονται να είναι πολλές και οι απαιτήσεις τους. Είναι χρήματα των Ευρωπαϊκών φορολογούμενων και δεν έρχονται μηχανιστικά. Αυτό πρέπει να το καταλάβουμε.

Είναι λοιπόν απολύτως ξεκάθαρο ότι για να κλείσει το PSI θα πρέπει να δοθεί το «πράσινο φως» από την τρόικα ότι οι απαιτήσεις του Μνημονίου τηρούνται, γεγονός που μεταφράζεται στην ουσιαστική εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Σ' αυτό έχουν δεσμευτεί και τα τρία πολιτικά κόμματα ενυπογράφως.

Το αν χρειαστούν νέα μέτρα θα εξαρτηθεί από τη ροή των οικονομικών γεγονότων αλλά και από την προσπάθεια που θα καταβάλουμε να αναδιαρθρώσουμε το κράτος και την οικονομία.

«Άμεσα το άνοιγμα των κλειστών επαγγελματιών»

■ Το άνοιγμα των κλειστών επαγγελματιών πότε να το περιμένουμε;

Το ουσιαστικό άνοιγμα πρέπει να γίνει άμεσα, χωρίς καθυστερήσεις. Άσκειται από την έκβαση των διαπραγματεύσεων, εμείς πρέπει να φτιάξουμε τη χώρα μας. Έχουμε μια τελευταία ευκαιρία.

«Η ΧΩΡΑ μπαίνει σε μια νέα εποχή και γι' αυτό πρέπει να αλλάξουμε νοοτροπία»

■ Τα νέα μέτρα τα θεωρείτε πιθανά; Και αν ληφθούν, θα είναι πριν από την ολοκλήρωση του PSI;

Υπάρχει και δεύτερη ωφέλεια σε επίπεδο ρευστότητας. Το υπόλοιπο χρέος που δεν διαγράφεται αποκτά ημερομηνία λήξης αργότερα στο μέλλον. Αναβάλλεται η αποπληρωμή του. Έτσι, το Δημόσιο δεν θα ζει με τη δαμόκλειο σπάθη εύρεσης πόρων από τις αγορές σε μια περίοδο που η οικονομία χρειάζεται να ανακάμψει και η διεθνής αγορά δεν την εμπιστεύεται για να τη χρηματοδοτήσει με λογικά επιτόκια.